

ԳՐԱԼՈՍԵԱԿԱՆ**ՍԷՐ ԵՒ ԱՄՈՒՍՆՈՒԹԻՒՆ**

Առաջնորդ Ընթանկալան Եղանկություն

Ջգոն Ծ. Վրդ. ՏԼԻ-Յակոբյան

Վենետիկ, 1954

Սիրոյ, ամուսնութեան և ընտանեկան հրջանկութեան ընծայուած այս հատորը, գրուած Հայ Եկեղեցւոյ նուիրեալ պաշտօնեայի մը կողմէն, ոչ միայն գեղեցիկ ճիգ մըն է լուսարանելու ամուսնացող զոյգերուն իրենց ընդգրկած նոր կեանքը, այլ մանաւանդ բնիւ, որպէսզի իրենց այս արարքը կարենայ բարոյական արժէք մը դառնալ, անհրաժեշտ է որ ամուսնական ընական ու ընկերային դաշինքին հետ նոյնանայ նաեւ կրօնական տեսակէտն ու սկզբունքը: Առանց այս խորհուրդին ու սերութեան, որ ծէս մը ըլլալէ առաջ՝ զգացում մը, սկզբունք մը և դաշինք մըն է միանգամայն, ամուսնութիւնը կրնայ վերածուիլ ժամանակաւոր քամահաճոյքի: Եթէ անոր վրայ չտիրապետէ աստուածային սիրոյ բացայայտելի զօրութիւնը:

Տակաւին հատորը մեզի կը բերէ տարիներու փորձառութիւններէն շինուած, գրքերու խմտութեամբ ճոխացած թելադրիչ և ազնիւ մտածումներ, որոնք զայն կը վերածեն սնարի յատուկ մատենի և առաջնորդի, ամուսնական կեանքը սկսող և կամ անոր պատրաստուող բոլոր զոյգերուն համար, որոնք կ'ուզեն որ կեանքը խմտ մը, նպատակ մը և քաղցրութիւն մը ունենայ մեր այս մոլորակին վրայ:

Հատորը բաժնուած է չորս գլխաւոր մասերու, Ամուսնական, Նշանական, Պսակական և Սիրախօսական: Ամուսնականի մէջ հեղինակը վերլուծական մեթոտով մը կը ճշգրտուէ ամուսնական դժբախտութեանց կարեւոր պատճառները, սիրոյ բացակայութիւնը ամուսնացող զոյգերուն միջև, նկարագրի անհաշտութիւններ, ընկերային պահանջներու անտեսումներ, զիրար հասկնալ չկարենալու տգիտութիւնը, տնտեսական պարագաներ, և ապա անհաւատարմութիւն որ կուգայ վերջ դնելու ամուսնական կեանքին, վերածելով զայն երկուստեք

շինուած անիմաստ դժբախտութեան մը: Հոգեշնորհ հեղինակը հանգոյց առ հանգոյց վերլուծած ու երեսած է այս բոլորը, մտերմիկ ու խմտաւուն դասաւորումի մը մէջ, բարձրորէն թելադրիչ և օգտակար:

Նշանականի բաժինը կը բովանդակէ նշանաւոր յատուկ ծիսական և աւանդական խորհրդանշաններու թելումն ու անոնց նշանակութեանց բացատրութիւնը, ինչպէս նաեւ դէպի ամուսնական խորհուրդ առաջնորդող արարմունքներ՝ ձեռնադրութիւն, գլուխ գլխի հպում, նարտի օրհնութիւն, բոլորն ալ նշուած ու վերբերուած յանկուցիչ ու գոգար արտայայտութիւններով:

Պսակականում, Հոգեշնորհ հեղինակը կը խօսի Սուրբ Պսակի ծէսին և խորհուրդին շուրջ, աստուածարանական և բարոյական յորդորներով բարացուցելով անոր վսեմ ու անքակտելի խորհուրդն ու մեծ նշանակութիւնը կեանքի մէջ: Որքան տեղին և ուշադրաւ են իր արտայայտութիւնները այս օրերուն մանաւանդ, երբ ամուսնական կեանքը սկսած է կորսնցնել տակաւ իր արժէքն ու նպատակը, վսեմի մարդկային ապրումները առօրեայով միայն պայմանաւոր՝ դադրած են ըլլալէ վերելակումի ճիգ մը, կատարելութեան ընթացք մը և պարտականութեան քաղցր բնութիւն մը, և վերածուած ժամանակաւոր և անիմաստ փորձի մը, կեանքի լպրծուն յատակին վրայ:

Սիրախօսականը աղուօր ծաղկաքաղ մըն է հին և նոր հեղինակներէ, որուն նպատակն է, համաձայն նոյնինքն հեղինակի վկայութեան, օոչ միայն սրելու համար հետաքրքրութիւնը սիրողներուն կամ նոր թափ մը տալու անոնց սիրոյն, այլ մանաւանդ ընդլայնելու համար ընթերցողներու հասկացողութիւնը սիրոյ մասին:

Իցիւ թէ շատնար այս նպատակով և մտահոգութիւններով գրուած նման հատորներուն թիւը, ասիկա մեծագոյն բարիքներէն մին պիտի ըլլար մեր ընտանեկան աղքատ գրադարաններուն՝ ինչպէս նաեւ կեանքերուն համար: Հոգեշնորհ Տ. Ջգոն Ծ. Վրդ. ի այս հատորը գեղեցիկ իրագործում մըն է իր տեսակին մէջ, լիուլի ծառայող իր նպատակին: